

I. M. Klejmenov, Primerjalna kriminologija, Norma, Moskva (2012), 367 str. (Иван Клеймёнов, Сравнительная криминология, Норма, Москва)

Avtor dela o primerjalni kriminologiji je docent za kriminologijo na Višji ekonomski šoli v Sankt Petersburgu v Rusiji. Ivan Mihajlovič Klejmenov se ukvarja s kritično kriminološko mislijo, primerjalno kriminologijo, kazenskim in ustavnim pravom. Poleg tega je tudi svetovalec na Ustavnem sodišču Ruske federacije v Sankt Peterburgu.

O ruski kriminologiji vemo v zahodnem svetu zelo malo. O njej obstajajo tudi številni predsodki, ki izhajajo iz dejstva, da malo ali skoraj nobeden od zahodnih kriminologov ne bere ruske kriminološke literature. V zadnjih treh letih sem se udeležil ruskih kriminoloških kongresov na Državni univerzi M. V. Lomonosova v Moskvi, kjer sem spoznal nekaj zelo ambicioznih ruskih kriminologov mlajše generacije. Med njimi sem spoznal tudi Ivana Klejmenova (35), ki je leta 2012 objavil knjigo o primerjalni kriminologiji, v kateri ugotavlja, da je možno sklepati na pozitivno korelacijo med razvojem kriminologije, na kriminološkem raziskovanju utemeljene kriminalitetne politike v neki državi, in stopnjo demokracije. Glede tega avtor še posebej poudarja vlogo kriminologov pri snovanju kriminalitetne politike in upoštevanje načel, ki so značilna za demokratično družbeno ureditev.

V knjigi o primerjalni kriminologiji Klejmenov v uvodu pregledno predstavi literaturo o primerjalni kriminologiji v Rusiji in pred tem v Sovjetski zvezi. Pri tem poudari pomemben prispevek M. P. Klejmenova (2011), Vedernikove (2001) in Kudrjavceva (1978) k razvoju primerjalne kriminologije v Rusiji. Kot dopolnilo ruskim avtorjem uporabi tudi vsebine The Oxford Handbook of Criminology in druga dela ruskih avtorjev, ki nimajo izključno kriminološkoprimerjalne vsebine in poudarjajo velik pomen primerjalne kriminologije za razvoj kriminološke teorije in tovrstnega raziskovanja v posameznih državah. Primerjalno kriminologijo postavlja ob bok primerjalnemu kazenskemu pravosodju, primerjalni kriminalitetni politiki in družboslovju v celoti. Posebej poudari filozofske probleme primerjalne kriminologije in problem razumevanja različnih konceptov v različnih kulturah. Na zaključku prvega poglavja razpravlja o metodah primerjalne kriminologije – o prednostih in slabostih primerjalnih študij kriminalitete, o odzivanju na kriminaliteto in o raziskovanju na področju kriminologije. V drugem poglavju, kjer naredi uvod v ideologije odzivanja na kriminaliteto v različnih sistemih po svetu, se ukvarja s tematiko kriminoloških, kazenskopravnih in političnih sistemov na področju odzivanja na kriminaliteto. V središču njegove pozornosti je kriminalitetna politika. Najprej predstavi anglosaški sistem in vlogo britan-

ske kriminologije na področju snovanja kriminalitetnih politik, sledi pregled sistema kriminalitetne politike Združenih držav Amerike (predvsem pri organizirani kriminaliteti, vojni proti drogi in terorizmu). Obsežno poglavje je namenjeno romansko-germanskim sistemom kazenskega prava in kriminalitetne politike. Predstavi italijanski, francoski, skandinavski in nemški sistem odzivanja na kriminaliteto in raziskovanje na področju kriminologije. Sledi predstavitev sistemov v muslimanskih državah – Savdski Arabiji, Jordaniji in Turčiji. Tudi na Daljni vzhod ne pozabi, saj temeljito predstavi kitajski in japonski sistem kazenskega pravosodja in kriminalitetne politike. Posebno pozornost nameni slovanskim državam, kjer še posebej natančno predstavi ruski in beloruski sistem. Sledijo jima sistemi jugovzhodne Evrope in razprava o primerjalni kriminologiji na območju nekdanje Jugoslavije. Kot študijo primera navede Kosovo, o katerem je zbranih veliko podatkov različnih organizacij (interesnih skupin) o različnih vrstah kriminalitete in slabem delovanju družbenega nadzorstva.

Delo Ivana Klejmenova je primerljivo s sodobnimi učbeniki v angleškem jeziku o primerjalnem kazenskem pravosodju in primerjalni kriminologiji. Njegova prednost je v tem, da njegovo delo vsebuje pomembne informacije za ruske študente v Sankt Peterburgu, kjer predava kriminologijo. Seznanijo se lahko z različnimi kazenskopravnimi sistemi, kriminalitetnimi politikami, raziskovalnimi inštituti, mrežami raziskovalcev (npr. GERN v Franciji) in prevladujočimi trendi na področju kriminološkega raziskovanja (kjer ti obstajajo) v različnih kulturah. Kritičen bralec bi lahko pripomnil, da ima pisec pričujočega dela vgrajene ruske leče, vendar je zaradi mladosti avtorja in obsežnosti dela to pomemben mejnik v razvoju primerjalne kriminologije v Vzhodni Evropi. Predvsem je to eno izmed redkih ruskih del, ki vsebuje številne navedke iz svetovne zakladnice kriminološke literature. Oprostimo lahko tudi nekatere pomanjkljivosti (konec koncev, katero delo pa je idealno). Avtorju je treba čestitati za ta pomembni dosežek, prispevek k razvoju vzhodnoevropske kriminologije. Njegovo delo je odlično izhodišče za razvoj primerjalne kriminologije, pri kateri vsebuje primerjanje kriminoloških tem praviloma več uvodnih metodoloških pojasnil kot veljavnih in zanesljivih ugotovitev.

Knjiga Primerjalna kriminologija je na voljo pri avtorju tega besedila.

Gorazd Meško